

رسانه یکی از بزرگ‌ترین دستاوردهای مدرنیته و جهان صنعتی است که تأثیر بی‌نظیری بر جوامع بشری داشته است. نقش رسانه در تغییر تفکرات جوامع بشری و پیشبرد مخاطبان به سوی اهداف صاحبان رسانه بر کسی پوشیده نیست. همچنین، رسانه در روابط بین‌الملل و جهت‌دهی افکار عمومی تأثیر بسزایی دارد.

رسانه، جهان را به دهکده کوچکی تبدیل کرده است که در آن، حجم عظیم اطلاعات و داده‌ها در کمترین زمان جابه‌جا می‌شود و فرصت‌ها و تهدیدهای زیادی را برای آحاد مردم و جوامع و کشورها ایجاد می‌کند. با وجود دسترسی راحت و سریع به اطلاعات، ارتباط آسان مردم جهان با یکدیگر و در پرتو آن، رونق روزافزون اقتصادی و سیاسی و علمی، شوربختانه تهدیدهای رسانه بیشتر از فرصت‌های آن است.

امروزه قدرت رسانه‌ای در اختیار صاحبان زر و زور و تزویر و مستکبرانی است که جوامع و افکار عمومی را در راستای اهداف مستبدانه خود جهت‌دهی می‌کنند و با انواع حیل‌های رسانه‌ای، آن‌ها را به دام مطامع پلید خود می‌اندازند. این قدرت‌ها، فرهنگ غنی و اصیل و سنت‌ها و ارزش‌های جوامع گوناگون را نادیده می‌گیرند و در نبردی یک‌طرفه، بدون آنکه به آنان فرصت دفاع بدهند، اهداف و ارزش‌های ضداخلاقی خود را بر آنان تحمیل می‌کنند. گسترده‌گی و فراگیری رسانه موجب شده همه دولت‌ها، گروه‌ها و احزاب بتوانند از آن به سود خود بهره بگیرند و بدین وسیله، خواسته‌های حق یا ناحق خود را بر دیگران تحمیل کنند.

تنها ابزاری که رسانه را در مسیر اهداف درست و انسانی قرار می‌دهد و از تهدیدهای آن می‌کاهد، به کارگیری اخلاق رسانه است. در این شماره، بعضی از مباحث مربوط به اخلاق رسانه، در قالب شش مقاله زیر، برای مخاطبان فرهیخته فصلنامه اخلاق گردآوری شده است: «رشد اخلاقی کودکان در کشاکش رسانه و خانواده»، «اخلاق حرفه‌ای رسانه‌ها در جمهوری اسلامی ایران؛ مفاهیم و مصادیق»، «قرآن و شاخص‌های اخلاقی مدیریت رسانه»، «اخلاق اجرا در برنامه‌های غیرنمایشی رسانه ملی با تأکید بر عنصر حیا در اجرای زنان»، «اخلاق حرفه‌ای در رسانه‌های خبری تراز انقلاب اسلامی» و «بایستگی‌های اخلاقی در حرفه تهیه‌کنندگی».

در پایان لازم می‌دانم از میز اخلاق قطب اخلاق و خانواده و سبک زندگی دفتر تبلیغات اسلامی که در نشر این شماره همکاری کردند و نیز از گروه اخلاق و رسانه دفتر پژوهش‌های بنیادی اداره کل پژوهش‌های اسلامی سازمان صداوسیما که مقالات برتر همایش «علمی پژوهشی اخلاق و رسانه» را در اختیار فصلنامه قرار دادند، قدردانی کنم.